

Vertaiskehittäminen ja Yhteistyön prosessi

Menetelmien kuvaus ja arvioinnin toteuttaminen

Helsingissä
31.8.2016

Yhteistyössä

Miehellään -kehittämishankkeet 2012-2016

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL, Elinvoimaa -hanke

Eläkeliitto, TunneMieli -hanke

Suomen Mielenterveysseura, Mirakle -hanke

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto, Etsivä mieli -projekti

MEREO, Vanhusten palvelutaloyhdistys ry, Etsiväpiirit -projekti

Kotipirtti ry, Tampere, Yhressä nääs -projekti

Mallin kokoaminen ja kehittämissyhteistyön arvioinnin tuki:

Soste ry Suomen sosiaali ja terveys ry, Helsinki

Mervi Aalto-Kallio, erityisasiantuntija

hyvinvointitalouden kehittäminen: hyvinvointi- ja kustannusvaikutusten arviointi, tuki ja

kehittäminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, EN, @AaltoKallioM

Julkaistu:

INNOKYLÄ 22.8.2016

Vertaiskehittämisen arviointi ja malli

(osoitteessa <https://www.innokyla.fi/web/malli3856423>)

INNOKYLÄ 3.8.2016

Yhteistyön prosessin arviointi ja malli

(osoitteessa <https://www.innokyla.fi/web/malli3780389>)

Sisällys

Vertaiskehittämisen malli	4
Käyttötarkoitus	4
Kehittäjät.....	4
Vertaiskehittämisen arviointi.....	4
Käyttötarkoitus	4
Toteutus.....	5
1. Vertaiskehittämisen mallin tarkastelu	5
2. Vertaiskehittämisen arvioinnista sopiminen.....	5
3. Vertaiskehittämisen arviointi	5
4. Vertaiskehittämisen arvioinnin hyödyntäminen	6
Vertaiskehittämistä ilmentävien asioiden toteutuminen / arviointilomake.....	8
Yhteistyön prosessin arviointi ja malli	13
Käyttötarkoitus	13
Kehittäjät.....	13
Toteutus.....	14
1. Yhteistyön prosessiin tutustuminen	14
2. Yhteistyön prosessin arvioinnin ensimmäinen vaihe.....	14
3. Aineiston käsittely ja yhteistyön kehittämissuunnitelma.....	14
4. Yhteistyön prosessin loppuarviointi	15
Yhteistyön prosessin arviointilomake	16

Vertaiskehittämisen malli

Vertaiskehittämisen toteutumisen ja kehittämiskohteiden arviointiin lomake sekä lomakkeen pohjalta luotu vertaiskehittämisen malli, joka konkretisoi vertaiskehittämistä ilmiönä.

Käyttötarkoitus

Mitä on toimiva ja tuloksellinen vertaiskehittäminen? Yhä useammin eri toimijoilta edellytetään yhdessä kehittämistä ja hakevan kehittämiseen vertaisuutta. Kehittämistä voi yhdistää sama teema, kohderyhmä tai toiminta. Malli on viitekehys hahmottaa vertaiskehittämistä kokonaisuutena. Arviointilomake auttaa tekemään näkyväksi omaa vertaiskehittämistä toimintana, taitoina, kyvykkyyksinä ja tuloksina.

Kehittäjät

Luotu Mielellään-yhteistyössä: M. Aalto-Kallio (SOSTE), fasilitaattori, ulkoinen arvioija; M. Hansen, S. Maununaho, S. Väänänen (SMS, Mirakle-hanke); A. Kuikka (Valli, Etsivä mieli -hanke); T. Levo (Eläkeliitto, TunneMieli-hanke); P. Toivonen, M. Raitoharju (EKL, Elinvoimaa-hanke); S. Taskinen (MEREIO, Etsiväpiirit-hanke); S. Brand (Kotipirtti ry)

Vertaiskehittämisen arviointi

Vertaiskehittämisen toteutumisen ja kehittämiskohteiden arviointiin lomake sekä lomakkeen pohjalta luotu vertaiskehittämisen malli, joka konkretisoi vertaiskehittämistä ilmiönä.

Käyttötarkoitus

Mitä on toimiva ja tuloksellinen vertaiskehittäminen? Yhä useammin eri toimijoilta edellytetään yhdessä kehittämistä ja hakevan kehittämiseen vertaisuutta. Kehittämistä voi yhdistää sama teema, kohderyhmä tai toiminta. Malli on viitekehys hahmottaa vertaiskehittämistä kokonaisuutena. Arviointilomake auttaa tekemään näkyväksi omaa vertaiskehittämistä toimintana, taitoina, kyvykkyyksinä ja tuloksina

Toteutus

1. VERTAISKEHITTÄMISEN MALLIN TARKASTELU

Vertaiskehittämisen malli on yksi kuvaus siitä, millaisia asioita ja vaiheita vertaiskehittämisessä on hyvä huomioida. Siinä vertaiskehittäminen on jaettu neljään osaan; tukirankaan eli valmistelevan työn kriittisiin menestystekijöihin, panoksiin eli tarvittaviin taitoihin ja kyvykkyyksiin, prosessiin eli toiminnan tasoihin ja tuloksiin. Koska jokainen vertaiskehittäminen on omanlaisensa, malli on vain viitekehys lähteä jäsentämään yhteistä ymmärrystä vertaiskehittämisen ilmenemisestä.

Vertaiskehittämiskumppaneiden kanssa on hyvä varata yhteinen aika keskustelulle siitä, mitä omalta vertaiskehittämiseltä on hyvä odottaa, miltä se näyttää ja millaiset taidot ja kyvykkyydet siinä painottuvat. Näin ainakin alussa on luotu yhteistä käsitystä siitä, miten kukin mukana oleva taho on mukana kehittämisessä.

2. VERTAISKEHITTÄMISEN ARVIOINNISTA SOPIMINEN

Vertaiskehittämisen arvioinnin toteutustapa määrittyy pitkälti sen mukaan, kuinka monta vertaiskehittäjää on kehittämisessä mukana. Mikäli vertaiskehittäminen kiteytyy kahden henkilön väliseksi, lomaketta voi hyödyntää soveltuvin osin ja sen eri teemoista ja aiheista voi käydä ennemminkin arvioivan keskustelun. Arviointilomake itsessään on suunniteltu useamman tahon tai useamman toimijan väliseen vertaiskehittämiseen. Lomake toimii hyvin, kun arvioijia on >10. Lomaketta voi myös hioa ja muokata omalle vertaiskehittämiselle sopivammaksi. Määräaikaisissa vertaiskehittämisen prosesseissa arvioinnin voi suorittaa puolivälissä ja lopussa. Vastuu arvioinnin toteuttamisesta on hyvä nimittää jollekin taholle. Tarvittaessa arviointi voidaan hankkia myös varsinaisen kumppanuuden ulkopuolelta.

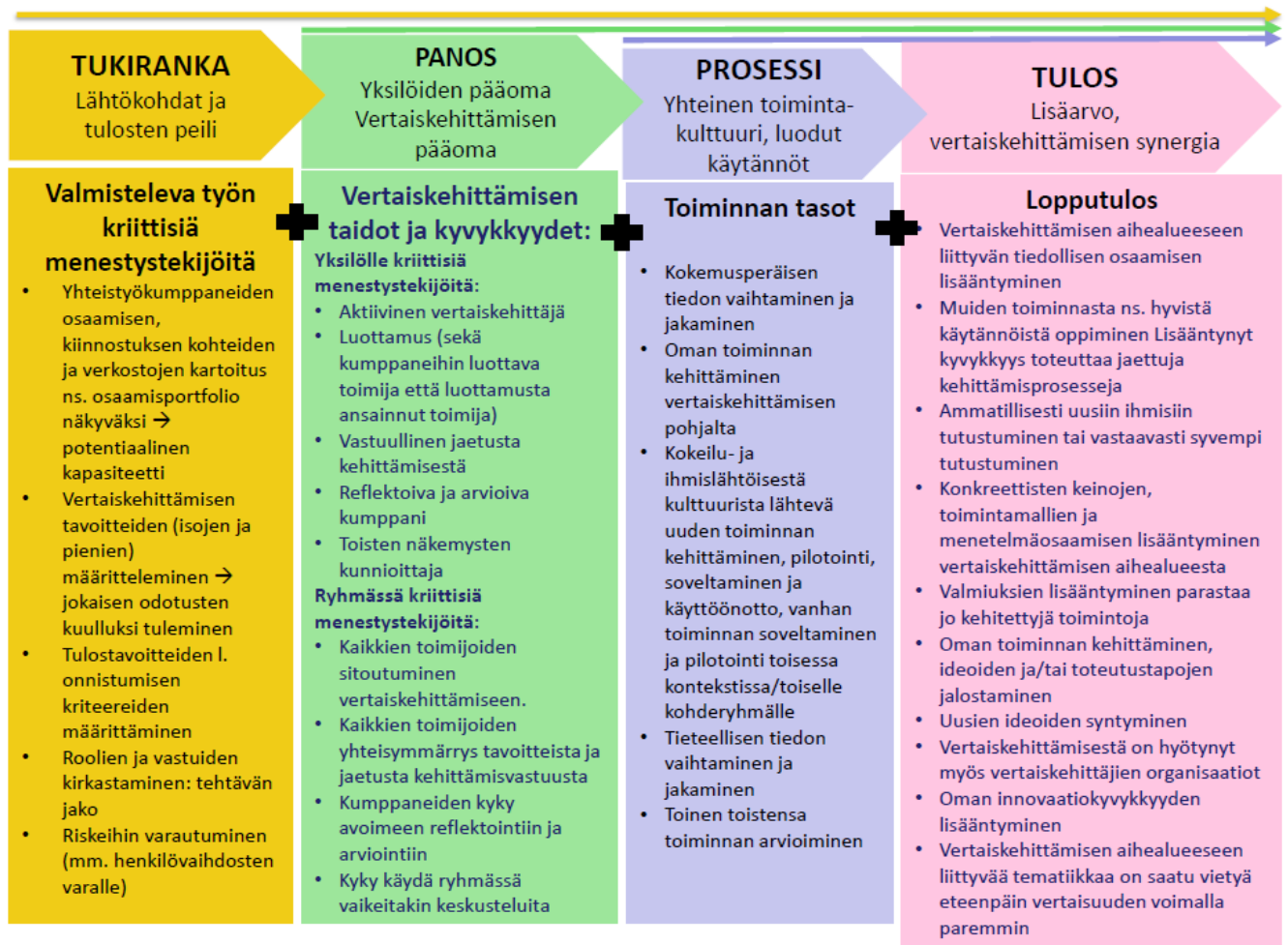
3. VERTAISKEHITTÄMISEN ARVIOINTI

Vertaiskehittämisen arvioinnilla on tarkoitus saada tietoa siitä, miten kehittämisessä mukana olevat tahot näkevät vertaiskehittämisen toiminnan toteutuneen, millaisia taitoja ja kyvykkyyksiä vertaiskehittämiseen on itsellä annettavaa ja toisaalta, mitä ryhmässä on tarjottavaa. Samalla arvioidaan, millaisia taitoja ja kyvykkyyksiä pitäisi olla menestyksekkäämmän vertaiskehittäjäyyden toteuttamiseksi. Näin saadaan myös tietoa kehittämiseen. Myös vertaiskehittämisen tuloksellisuutta arvioidaan ja sitä, onko vertaiskehittäminen antanut sitä, mitä kukin siltä on odottanut.

4. VERTAISKEHITTÄMISEN ARVIOINNIN HYÖDYNTÄMINEN

Vertaiskehittämisen arviointia voi hyödyntää monella tapaa. Vertaiskehittämisen käynnistysvaiheessa mallin ja lomakkeen tarkastelu auttaa jäsentämään käynnistymisvaiheessa olevaa vertaiskehittämistä ja luomaan sille edellytyksiä, jossa vertaiskehittäminen toteutuisi sujuvasti ja parhaalla mahdollisella yhteisellä ymmärryksellä. Itse arviointivaiheessa saadaan tärkeää tietoa paitsi vertaiskehittämisen toteutumisesta myös siitä, onko asioita, joita täytyy vahvistaa tai kehittää vertaiskehittämisen toteutumisen parantamiseksi. Kolmanneksi arviointitieto auttaa jäsentämään toteutunutta vertaiskehittämistä ja tarkastelemaan siitä saatavia hyötyjä ja tuloksellisuutta. Parhaimmillaan vertaiskehittämisen arviointi antaa eväitä ja kullannarvoista tietoa ja ymmärrystä myöhempiin vertaiskehittämisen prosesseihin.

Kuvio 1. Vertaiskehittämisen eteneminen

Lisätietoja ja kehittämistyössä hyödynnettyjä lähteitä:

Häkkinen, M. Työn varjostaminen. Vertaiskehittämismenetelmä. [eOsmo-hankkeen verkkosivut](#). [20.6.2016]

Lihavainen, L. [Vertaisoppiminen on osa hyvää elämää](#). Raportti Tietoa, taitoa ja hyvää fiilistä -seminaarista. Ok-opintokeskus. [20.6.2016]

Seppänen-Järvelä, R. (toim.) (2005) [Vertaismenetelmät kehittävän arvioinnin välineinä](#). Hyvät käytännöt. Menetelmäkirja. Stakes.

[Vertaisoppiminen \(peer learning\)](#). [20.6.2016]

Vertaiskehittämistä ilmentävien asioiden toteutuminen / arviointilomake

---

Lomake on laadittu SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:ssä [Mielellään-yhteistyön vertaiskehittämisen arviointiin](#). Lomakkeen toimivuus on siten testattu ja tämän kokemuksen pohjalta mm. kysymyksen asetteluita on hiottu.

Tämä lomake on laadittu yleiseksi ja siitä on poistettu kaikki sellaiset käsitteet ja sanat, jotka viittaavat alkuperäiseen lomakkeeseen. Näin olleen lomakkeen voi kuka tahansa ottaa käyttöön joko sellaisenaan tai hioa kysymyksiä omanlaisikseen tai poistaa tarpeettomia kohtia. Lomakkeen voi laatia sähköiseksi tai toteuttaa paperilomakkeella.

Lomakkeen laatimisessa vertaiskehittämisen on ymmärretty seuraavalla tavalla:

- kehittämisessä on ollut mukana kaksi tai useampi henkilö/organisaatio tmv.
- kehittämisessä on toteutettu tai jaettu jotain, missä kaikilla osapuolilla on lopputuloksen kannalta keskeinen rooli
- lopputuloksena on jotain, mikä ei ole yksistään yhden toimijan tuotos, tulos tai tieto
- oppiminen on ollut tasavertoista ja vastavuoroista eli jokainen on kokenut hyötyvänsä vertaiskehittämisestä

Osio 1: Vertaiskehittämisen toiminnan taso

1A) MINULLE ON/ON OLLUT SELVÄÄ, MIKÄ ON ROOLINI JA MITKÄ OVAT TEHTÄVÄNI NIISSÄ VERTAISKEHITTÄMISEN TOIMINNOISSA, JOISSA OLEN OLLUT TAI TULEN OLEMAAN MUKANA. RASTITA SINUA PARAITEN KUVAAVA VAIHTOEHTO.

Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
-------------------	---------------------	--------------------------	-----------------------	---------------------

1B) MILLÄ TAVOILLA VERTAISKEHITTÄMINEN ON MIELESTÄSI TOTEUTUNUT?

Toiminta	Ei toteutunut	Jossain määrin toteutunut	Hyvin toteutunut
Tieteellisen tiedon vaihtaminen ja jakaminen.			
Kokemusperäisen tiedon vaihtaminen ja jakaminen.			
Toinen toistensa toiminnan arvioiminen.			
Kokonaan uuden toiminnan kehittäminen ja käyttöönotto.			
Vanhan toiminnan soveltaminen ja pilotointi toisessa kontekstissa/toiselle kohderyhmälle.			
Muuta, mitä?			

Osio 2: Vertaiskehittämisen taidot ja kyvykkyydet

2A) ARVIOI OMAN TOIMIJUUTESI TOTEUTUMISTA VERTAISKEHITTÄMISESSÄ.

4 valintaa	Asia	en koskaan	harvoin	joskus	usein	aina
	Yhteisöllisen ilmapiirin luoja					
	Aktiivinen vertaiskehittäjä					
	Toisten näkemysten kunnioittaja					
	Sitoutunut toimija					
	Samalla aaltopituudella muiden kanssa					
	Kumppaneihin luottava toimija					
	Luottamusta ansainnut toimija					
	Vastuullinen jaetusta kehittämisestä					
	Avoin tiedon ja osaamisen jakaja					
	Erialaista toimintatapaa sietävä					
	Joustava ja mukautuvainen					
	Kyvykäs tuen antaja ja myötätunnon osoittaja					
	Refleктоiva ja arvioiva kumppani					
	Taitava kuuntelija					
	Taitava tilanteiden havainnoija					
	Hyvä keskustelija					
	Osaava omien näkemysten perustelija					
	Vuoropuhelun sujuvuutta ylläpitävä					
	Taitava puheenvuoron ottaja					
	Rakentava palautteenantaja					
	Palautteen vastaanottaja					
	Yhteisten pelisääntöjen rakentaja ja noudattaja					

2b) mitkä neljä taitoa/ominaisuutta ovat mielestäsi yksilön/Vertaiskehittäjän kannalta kaikkein olennaisimpia/kriittisimpiä vertaiskehittämisen onnistumisen kannalta? huom! tässä vastauksessa ei ole olennaista, onko sinulla ollut antaa nämä taidot kehittämiselle, vaan mitä pidät olennaisimpina. merkitse rastit (x) yllä olevaan taulukkoon.

2c) ARVIOI VERTAISKEHITTÄJÄRYHMÄN TOIMIJOIDEN (KAIKKI) VERTAISKEHITTÄMISEN TAITOJEN TOTEUTUMISTA YHTEISTYÖN AIKANA.

4 valintaa	Väittämä	ei koskaan	harvoin	joskus	usein	aina
	Yhteisöllistä ilmapiiriä on pystytty luomaan ja ylläpitämään.					
	Kaikki toimijat on koettu aktiivisiksi vertaiskehittäjiksi.					
	Toisten näkemyksiä on kunnioitettu.					
	Kaikki toimijat ovat olleet sitoutuneita vertaiskehittämiseen.					
	Toimijat ovat kokeneet, että kukaan ei ole parempi tai huonompi kuin toinen.					
	Kumppaneilla on ollut vahva toisiinsa kohdistuva luottamus.					
	Kaikilla on ollut yhteisymmärrys jaetusta kehittämisvastuusta.					
	Kaikki toimijat ovat olleet avoimia tiedon ja osaamisen jakajia.					
	Erilaisia toimintatapoja on siedetty.					
	Jokaiselta on edellytetty vertaiskehittämisessä joustavuutta ja mukautumista.					
	Ryhmällä on kyky antaa tukea ja myötätuntoa, mikäli joku on sitä tarvinnut.					
	Kumppanit ovat pystyneet avoimeen reflektointiin ja arviointiin.					
	Ryhmässä on osattu tasapuolisesti antaa puheenvuoroja.					
	Ryhmässä on kyky kuunnella ja havainnoida vuorovaikutusta.					
	Ryhmässä on pysytty käydä vaikeitakin keskustelua.					
	Ryhmässä on osattu antaa ja vastaanottaa palautetta.					
	Jaetut pelisäännöt ovat olleet kaikkien tiedossa.					

2d) mitkä neljä taitoa/ominaisuutta ovat VERTAISKEHITTÄJÄryhmän kannalta kaikkein olennaisimpia/kriittisimpiä vertaiskehittämisen onnistumiseksi? huom! tässä vastauksessa ei ole olennaista, onko teidän vertaiskehittämisryhmässä ollut tarjota nämä taidot yhteiselle kehittämiselle, vaan mitä pidät ryhmälle tärkeinä. merkitse rastit (x) yllä olevaan taulukkoon.

Osio 3: Vertaiskehittämisen tuloksellisuuden taso

3A) KUINKA MERKITTÄVÄSTI VERTAISKEHITTÄMINEN ON VAIKUTTANUT ALLA LUETELTUIHIN ASIOIHIN OMASTA NÄKÖKULMASTASI?

	1=ei lainkaan – 5=merkittävästi				
	1	2	3	4	5
Ammatillisesti uusiin ihmisiin tutustuminen tai vastaavasti syvempi tutustuminen.					
Vertaiskehittämisen kohteeseen liittyvän tiedollisen osaamisen lisääntyminen.					
Konkreettisten taitojen ja menetelmäosaamisen lisääntyminen vertaiskehittämisessä.					
Ongelmanratkaisutaitojen kehittyminen.					
Lisääntynyt kyvykkyys toteuttaa jaettuja kehittämisprosesseja.					
Valmiuksien lisääntyminen parastaa/kehittää jo kehitettyjä toimintoja.					
Muiden toiminnasta ns. hyvistä käytännöistä oppiminen.					
Oman toiminnan ideoiden ja/tai toteutustapojen jalostaminen.					
Myös muut kuin vertaiskehittämisessä aktiivisesti mukana olevat tahot (esim. kunkin työyhteisön muut toimijat) ovat hyötyneet vertaiskehittämisestä.					
Oman innovaatiokyvykkyuden lisääntyminen.					
Uusien yhteisten hankeideoiden syntyminen.					
Muuta, mitä?					

3B) JOS AJATTELET TOTEUTUNUTTA VERTAISKEHITTÄMISTÄ, MITEN SE ON VASTANNUT ODOTUKSIASI.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Odotin vertaiskehittämiseltä paljon enemmän					On ollut sitä, mitä odotin					Vertaiskehittäminen on ylittänyt odotukseni

Yhteistyön prosessin arviointi ja malli

Yhteistyön prosessin arviointiin luotu arviointilomake, joka on sovellettu yhteistyön prosessin malliin. Työväline seurata yhteistyön kehittymistä ja löytää onnistuneet asiat sekä parantamisalueet, joihin puuttua yhteistyön kehittämiseksi.

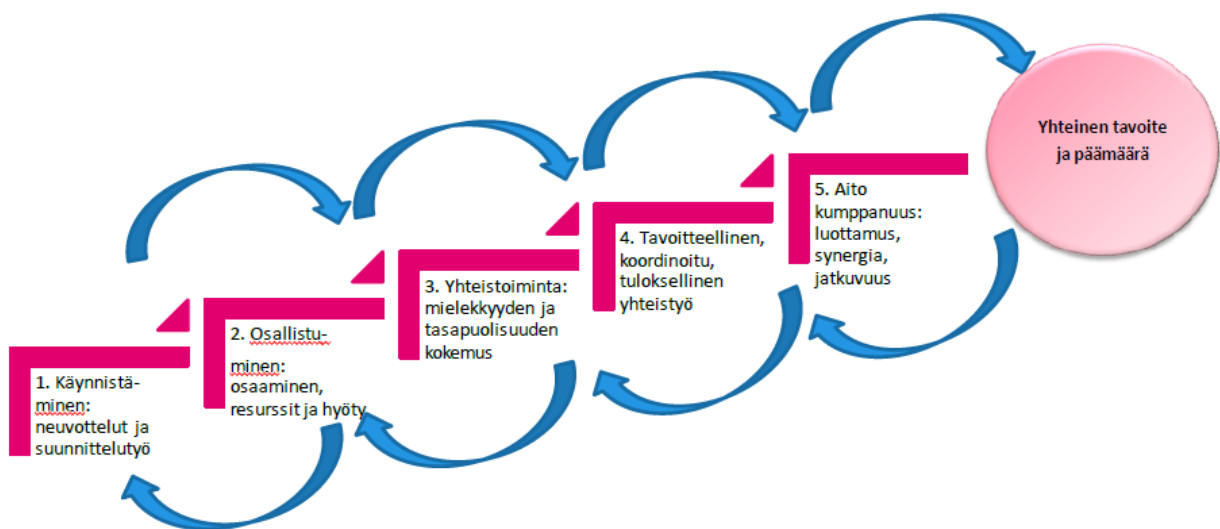
Käyttötarkoitus

Sujuva ja toimiva yhteistyö on monien asioiden summa, siksi on tärkeää, että sitä seurataan ja toimimattomiin asioihin puututaan. Toimimaton yhteistyö voi toimia enemmän riippakivenä kuin synergiaa tuovana etuoikeutena tehdä ja saavuttaa yhdessä asioita. Yhteistyön prosessin arvioinnilla ja siihen sovelletulla mallilla on mahdollista arvioida, seurata ja kehittää yhteistyötä alusta loppuun.

Kehittäjät

Luotu Mielellään-yhteistyössä: M. Aalto-Kallio (SOSTE), fasilitaattori, ulkoinen arvioija; M. Hansen, S. Maununaho, S. Väänänen (SMS, Mirakle-hanke); A. Kuikka (Valli, Etsivä mieli -hanke); T. Levo (Eläkeliitto, TunneMieli-hanke); P. Toivonen, M. Raitoharju (EKL, Elinvoimaa-hanke); S. Taskinen (MEREIO, Etsiväpiirit-hanke); S. Brand (Kotipiirit ry)

Kuvio 2. Yhteistyön prosessin malli

Toteutus

1. Yhteistyön prosessiin tutustuminen

Kun yhteistyötä päätetään alkaa tehdä, tutustutaan ydinryhmän kanssa yhteistyön arviointilomakkeeseen ja siitä sovellettuun yhteistyön prosessin malliin. Lomakkeessa on yksittäisiä asioita, joiden kautta erityisesti yhteistyön käynnistämiseen liittyviä käytännön asioita on helppo peilata. Sovitaan ja kirjataan ylös erityisesti ne asiat, joista pitää keskustella, sopia tai laatia erillisiä suunnitelmia ja pelisääntöjä heti alkuvaiheessa. Näin yhteistyöhön saadaan heti käynnistymisvaiheessa luotua raamit, joilla alun kompastuskivet voidaan välttää. Olennaista on varata aikaa keskustelulle ja tutustumiselle. Mikäli yhteistyötä on tarkoitus arvioida, sovitaan, kenellä on tämä vastuu ja mitä se käytännössä tarkoittaa: montako kertaa arviointi tehdään ja milloin. Tarvittaessa arviointi voidaan hankkia myös varsinaisen kumppanuuden ulkopuolelta.

2. Yhteistyön prosessin arvioinnin ensimmäinen vaihe

Kun yhteistyö on päässyt käyntiin ja sitä on tehty jonkin aikaa, toteutetaan ensimmäinen arviointi sovitun mukaisesti. Tässä vaiheessa sovitaan myös, ovatko kaikki kysymykset (yht. 54) tarpeellisia tai pitääkö niitä muokata omaan yhteistyöhön sopivammiksi. Kysymykset voidaan laittaa ”putkeen” ilman vaiheittaista jäsenystä. On selvää, että jokainen yhteistyö muodostuu omanlaisekseen, jolloin eri kysymykset voivat jäsentyä myös hieman eri tavalla yhteistyön eri vaiheisiin. Kysely voidaan toteuttaa sähköisesti tai lomakkeella ja olennaista on myös selvittää jokaiselle, miten kysymykset käsitellään.

3. Aineiston käsittely ja yhteistyön kehittämissuunnitelma

Aineistosta tarkastellaan sekä keskiarvoja että hajontaa. Kovin syvälinen analyysi ei usein ole tarkoituksenmukainen. Olennaista on nostaa sekä yhteistyössä onnistuneet asiat, että kehittämistä edellyttävät toimenpiteet sekä huomioida sellaiset asiat, jotka eri henkilöt näkevät eri tavalla (eli tarkastella hajontaa). Tulokset näytetään kaikille yhteistyön osapuolille ja käydään keskustelua niistä yhdessä. Kun kehittämistä vaativat asiat on todettu, mietitään toimenpiteet, joilla puuttua niihin jatkossa.

4. Yhteistyön prosessin loppuarviointi

Loppuarvioinnissa peilataan, miten yhteistyön prosessi on kehittynyt sen edetessä (vertaillaan keskiarvoja) ja miten se on onnistunut eri vaiheissa; missä on onnistuttu erittäin hyvin kautta linjan, missä hyvin ja mihin jäi edelleen kehittämisen paikkoja. Tärkeää on, että tuloksista keskustellaan yhdessä ja niiden kautta opitaan myös tulevia yhteistyökuvioita varten. Tarvittaessa lopun arvioinnissa voidaan myös pyytää valitsemaan jokaisesta vaiheesta 3-4 keskeistä sen vaiheen onnistumisen menestystekijää. Tällöin kysymykset tulee olla ryhmiteltynä vaiheittain. Ne voivat yhteistyökumppanuuksista ja niiden tavoitteista riippuen olla hyvin erilaisia, mutta viestivät asioista, jotka ainakin kannattaa jatkossa oleviin yhteistyökuvioihin oppina viedä mukanaan.

Yhteistyön prosessin arviointilomake

[Lomake](#) on laadittu yhdistelemällä, poimimalla, muokkaamalla ja soveltamalla valmiita yhteistyötä ja verkostoja koskevia arviointimittaristoja, joiden lähteet löytyvät sekä tämän lomakkeen alapuolelta sekä [Innokylän](#) toimintamallin [Lisätietoja-osiosta](#).

Lomakkeen voi laatia sähköiseksi tai toteuttaa paperilomakkeella. Kysymykset on luokiteltu yhteistyön eri vaiheisiin tulkinnanvaraisesti ja niiden paikkoja voi tarvittaessa muuttaa oman yhteistyön kannalta mielekkäämpään vaiheeseen. Tarpeettomia kysymyksiä voi myös poistaa tai niiden muotoiluja hioa omaan yhteistyöhön sopivaksi. Myös asteikkoa voi muuttaa tarvittaessa toisenlaiseksi. Kysymykset voivat olla joko vaiheittain tai ne voidaan ”sekoittaa” ja laittaa ”putkeen”.

VAIHE	KYSYMYKSET	0 en osaa sanoa	1 ei lainkaan samaa mieltä	2 osittain eri mieltä	3 osittain samaa mieltä	4 täysin samaa mieltä
1.Käynnistäminen: neuvottelut ja suunnittelutyö	1. Yhteistyö on käynnistynyt kaikkien toimijoiden yhteisestä tarpeesta.					
	2. Roolini ja tehtäväni tässä yhteistyössä ovat selkeät.					
	3. Yhteistyöstä on laadittu yhdessä hyväksytty toimintasuunnitelma.					
	4. Yhteistyöstä on laadittu yhdessä hyväksytty viestintäsuunnitelma.					
	5. Yhteistyön tavoite/tavoitteet ovat minulle selkeät.					
	6. Yhteistyössä on tarkasteltu mahdollisia riskejä ja uhkia.					
	7. Yhteistyöhön liittyvän toiminnan suunnittelussa on ollut mukana kaikki olennaiset tahot.					
	8. Yhteistyöhön käytettävästä työpanoksesta on sovittu kaikkien toimijoiden kesken.					
	9. Yhteistyössä on mukana tavoitteiden saavuttamiseksi oikeat yhteistyökumppanit.					
	10. Yhteistyökumppaneiden lähtökohdat yhteistyölle ovat sellaiset, että yhteistyölle ei ole hidasteita (esim. keskinäinen kilpailu tai isot erot resursoinnissa).					
	11. Uudet toimijat ovat saaneet perehdytyksen yhteistyön toimintaperiaatteisiin.					
	12. Organisaationi/esimieheni tietää yhteistyön tarkoituksen ja toimintasuunnitelman.					

2.Osallistuminen: osaaminen, resurssit ja hyöty	13. Yhteistyölle on käytössä riittävät tilat.					
	14. Meillä on riittävät laitteet ja välineet yhteistyön tavoitteiden toteuttamiseksi.					
	15. Yhteistyölle on budjetoitu rahaa.					
	16. Olen varannut riittävästi aikaa yhteistyölle.					
	17. Minulla on sopivaa osaamista toteuttaa yhteistyöltä edellytettäviä toimia.					
	18. Minulla on riittävät tiedot aihealueesta, johon yhteistyö linkittyy.					
	19. Yhteistyökokouksiin ja -toimiin osallistuminen on sujuvaa, sillä tapaamiset ovat sopivissa paikoissa ja sopivaan aikaan.					
	20. Yhteistyöstä on hyötyä myös omalle organisaatiolleni/perustyölleni/hankeelleni tmv..					
	21. Saan organisaatioltani/esimieheltäni riittävän tuen tehdä yhteistyötä.					
3.Yhteistoiminta: mielekkyyden ja tasapuolisuuden kokemus	22. Minulla on motivaatiota toimia yhteisen tavoitteen eteen.					
	23. Yhteistyökumppanuus tuottaa minulle iloa.					
	24. Olen alusta asti pitänyt yhteistyötä pelkästään hyvänä asiana.					
	25. Yhteistyökumppaneilla on yhteistyöhön yhteinen kieli (ymmärretään käsitteitä ja asioita samalla tavalla), joka vähentää väärinymmärryksiä ja helpottaa yhteisen tavoitteen saavuttamista.					
	26. Yhteistyössä henkilöiden väliset suhteet ovat toimivat.					
	27. Yhteistyökumppaneilla on riittävästi osaamista toteuttaa yhteistyölle suunniteltuja tehtäviä.					
	28. Arvostan yhteistyökumppaneiden tekemää työtä.					
	29. Koen tulevani kuulluksi yhteistyöhön liittyvissä asioissa ja päätöksissä.					
	30. Yhteistyökumppanit ovat valmiita tekemään kompromisseja yhteisten tavoitteiden hyväksi.					
	31. Kaikki yhteistyökumppanit saavat tasapuolisesti huomiota ja näkyvyyttä yhteistyössä toteutetuissa toimissa.					
	32. Perustehtäväni on tasapainossa yhteistyössä toteutettavien tehtävien kanssa.					
	33. Esimieheltäni/Organisaatiossani on riittävä tieto ja ymmärrys siitä, miten yhteistyö etenee suhteessa omaan työhön.					

4. Tavoitteellinen, koordinoitu, tuloksellinen yhteistyö	34. Yhteistyön etenemiseksi on nimetty vastuuhenkilö/koordinaattori.					
	35. Yhteisten tavoitteiden toteutumista seurataan.					
	36. Tavat, joilla yhteistyökumppanit toimivat yhteisen tavoitteen eteen, ovat toimivat.					
	37. Yhteistyölle asetettu työsuunnitelma on toteutuskelpoinen.					
	38. Yhteistyökumppanit toimivat mielestäni niin, että se hyödyttää yhteistä tavoitetta.					
	39. Jokaiselle toimijalle on määritetty tasapuolisesti/tai suhteessa sovittuihin resursseihin tehtäviä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.					
	40. Koen, että kaikki yhteistyökumppanit jakavat kehittämisvastuun yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.					
	41. Yhteistyössä on mietitty yhteisten tuotosten omistajuutta yhteistyön päättymisen jälkeen.					
	42. Vuorovaikutus yhteistyökumppaneiden kesken on tasapuolista.					
	43. Olen tyytyväinen eri yhteistyökumppaneiden panokseen.					
5. Aito kumppanuus: luottamus, synergia, jatkuvuus	44. Kun minulla on ongelma, voin keskustella siitä yhteistyökumppaneiden kanssa avoimesti.					
	45. Voin esittää rohkeasti omia ideoita ja mielipiteitä yhteistyökumppaneilleni.					
	46. Yhteistyökumppanit tukevat toinen toisiaan myös kunkin omassa perustehtävässä, jos tarve niin vaatii.					
	47. Voin luottaa, että yhteistyökumppanit tekevät sen, minkä he ovat luvanneet tehdä.					
	48. Koen yhteistyön olevan tuloksellisesta.					
	49. Yhteistyökumppanit jakavat tietonsa, taitonsa ja osaamisensa yhteistyöverkoston käyttöön.					
	50. Kaikki yhteistyökumppanit hyötyvät yhteistyöverkoston toiminnasta.					
	51. Yhteistyö tuo lisäarvoa omalle organisaatiolleni.					
	52. Ilman yhteistyötä kaikille toimijoille yhteinen kohde/asiakasryhmä jäisi paitsi tietyistä toimenpiteistä.					
	53. Yhteistyökumppaneiden edustamat organisaatiot huolehtivat myös yhteisellä panoksella tuotettujen toimintojen jatkuvuudesta yhteistyön päättyttyä.					
	54. Toivon, että tämä yhteistyöverkosto jatkaa toimintaansa vielä pitkään.					

Lisätietoja ja arviointilomakkeen laatimisessa hyödynnetyt lähteet:

[The Partnership Self-Assessment Tool](#). The Center for the Advancement of Collaborative Strategies in Health. [www-linkki testattu toimivaksi 2.8.2016]

Jones, J. & Barry, M.M. (2011) Developing a scale to measure synergy in health promotion partnerships. *Global Health Promotion* (2011) 18 (2), 36-44.

Jones, J. & Barry, M.M. (2011) Developing a scale to measure trust in health promotion partnerships. *Health Promotion International* (2011) 26 (4), 484-491.

Wagemakers, A., Koelen, M.A., Lezwijn, J. & Vaandrager, L. (2010) Coordinated action checklist: A tool for partnerships to facilitate and evaluate community health promotion. *Global health Promotion* (2010) 17 (3), 17-28.

Edellä mainitut löydettävissä suomennettuina kirjasta [Arvioi ja kehitä](#) sekä word-lomakkeina SOSTEN [Arviointitoiminta järjestöissä](#) sivuilta [www-linkit testattu toimiviksi 2.8.2016] kohdasta Verkostojen ja yhteistyön arvioinnin työkaluja.

Kosonen, M. [Yhteisöllisyyden kokemuksen mittaaminen](#). Blogi. [www-linkki testattu toimivaksi 14.1.2014]

Malli sovellettu ja täydennetty seuraavista lähteistä:

Rice, M. (2010) International Perspectives on Developing Partnerships: A PAHO Perspective. Luentodiat IUHPE:n Terveiden edistämisen maailmankonferenssissa heinäkuussa 2010. Esitysdiat eivät enää julkisesti verkossa.

Aalto-Kallio, M. (2010) Järjestöt yhteistyökumppaneina terveyttä edistämässä – käytäntöjä lasten, nuorten ja perheiden tukemiseen. Pohjois-Suomen alueelliset hyvinvointi- ja terveyspäivät 4.-5.11.2010. Puheenvuoro. Ei verkossa.